

Marzec 2013 - numer 9

NEWSLETTER

<http://urban-intergroup.eu>

KOMISJA EUROPEJSKA

Europejskie Partnerstwo Innowacyjne dla Inteligentnych Miast i Społeczności

Jednym z największych wyzwań dotyczących przyszłego dobrobytu UE, jest refleksja nad sposobem przekształcenia miast w inteligentne i zrównoważone środowiska. Prawie trzy czwarte Europejczyków mieszka w miastach, zużywając 70% zasobów energetycznych Unii. Zatrzymanie kosztuje Europę około 1% PKB rocznie, z czego większość dotyka obszary miejskie.

"Inteligentne" technologie miejskie mogą mieć znaczący wkład w dążeniu do dwóch "miejskich" celów, jakimi są redukcja emisji gazów cieplarnianych i dostarczanie bardziej wydajnych usług publicznych. Niestety pomimo znaczącego potencjału jaki posiadają inwestycje w rozwój "inteligentnych miast", ich wpływ został ograniczony do niewielkiej liczby miast i społeczności w Europie. Dla przykładu, unijny program CIVITAS współfinansował projekt ELAN, który połączył takie miasta jak Ljubljana, Gent, Zagrzeb, Brno oraz Porto mające na celu stawianie czoła wspólnym wyzwaniom dot. miejskiego i zrównoważonego transportu. Udało im się uwrażliwić mieszkańców na korzystanie z transportu publicznego, namówić do poruszania się pieszo lub rowerem oraz przekonać do samochodów energooszczędnych.

W lipcu 2012 roku Komisja Europejska przedstawiła inicjatywę na rzecz Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego (EPI) dla Inteligentnych Miast i Społeczności zmierzającego do promowania rozwoju i wdrażania inteligentnych technologii w miastach w dziedzinie energii i transportu oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT). Wartością dodaną EPI jest możliwość połączenia inicjatyw lokalnych (istniejącego partnerstwa samorządów, biznesu i lokalnych społeczności) oraz dostarczenie narzędzi umożliwiających współpracę i wsparcie dla miast, społeczeństwa obywatelskiego i biznesu tak, aby za pomocą "inteligentnych rozwiązań miejskich" wyjść na przeciw ich lokalnym potrzebom.

Interesariusze Partnerstwa określają wspólne cele do 2020 roku. Ponadto analizują bariery, opracowują bardziej szczegółowe cele operacyjne oraz wspólny plan innowacji ("Strategiczny Plan Wdrażania"). Opracowanie takiego planu jest możliwe dzięki współpracy partnerów, którzy wnoszą swoje własne cele i przyczyniają się do wykorzystania również nowych źródeł. Aby wesprzeć EPI, Komisja Europejska wykorzystuje wszystkie swoje instrumenty polityczne: przywództwo polityczne, wsparcie innowacji oraz uprawnienia w zakresie standaryzacji i ram prawnych. Strategiczny Plan Wdrażania (działający do 2020 r.) zostanie przedstawiony jesienią przez Grupę Wysokiego Szczebla Europejskiego Partnerstwa Innowacyjnego.

Rozwiązanie inteligentnych miast nie jest standardowym podejściem i nie może stanowić jednakowego rozwiązania dla wszystkich. Proces ten angażuje wiele sektorów (ICT, transport i energia) i obszarów (np. finanse, technologia, ustawodawstwo, zamówienia). Zwiększona współpraca między sektorami polityki oraz łączenie działań podjętych przez europejskie, krajowe, regionalne i lokalne władze jest niezbędna do stymulowania działań i inwestycji na płaszczyźnie lokalnej. Ekspertyza Intergrupy URBAN i jej partnerów będzie, zatem nieoceniona, aby rzeczywiście wpłynąć na nasze miasta, naszych obywateli oraz stworzyć możliwości dla europejskich przedsiębiorstw.

Dr **Henriette van Eijl**, Komisja Europejska, DG Mobilność i Transport

Dr **Henriette van Eijl**, Komisja Europejska, DG Mobilność i Transport

Więcej informacji o "Platformie Interesariuszy Inteligentnych Miast" www.eu-smartcities.eu

URBAN - konferencje i spotkania

LINKS

Metody eko-budowy dla renowacji zabytkowych zabudowań

Intergrupa URBAN gościła w czwartek 10 stycznia w Parlamencie Europejskim konferencję podsumowującą projekt LINKS w ramach programu URBACT, aby przedyskutować, w świetle trwałego rozwoju, przyszłość zabytkowych dzielnic.

Historyczne centra miast, jako przyszłe eko-dzielnice

Jak pogodzić wyzwania związane z ochroną środowiska i ochroną zabytkowych budynków, aby zaoferować jak największej liczbie ludzi trwałe i atrakcyjne mieszkalnictwo w samym sercu miasta? Aby odpowiedzieć na to pytanie, Alméria (Hiszpania), Anderlecht (Belgia), Bajonna (Francja), Braşów (Rumunia), Budrio (Włochy), Delft (Holandia), Kilkenny (Irlandia) oraz Veria (Grecja), miasta biorące udział w projekcie LINKS (program URBACT), wyszły z inicjatywą nowego spojrzenia na rewitalizację historycznych centrów miast, bezpośrednio połączonych ze strategią Europa 2020.

Termorenowacja: nowa wiedza, nowe rynki zbytu!

W czasach, kiedy sektor budowlany jest dotknięty kryzysem, europejskie zaangażowanie w oszczędności energetyczne jest jak powiew świeżego powietrza w tym sektorze. Poszukiwanie wydajności energetycznej w nowych budynkach jest technicznym wyzwaniem, jednak prawdziwe źródło oszczędności energetycznych i szerokiej perspektywy dla rynku leży w termorenowacji dużego zasobu już istniejących budynków.

W Europie tradycyjne budynki wybudowane przed 1945 rokiem metodami preindustrialnymi stanowią w zależności od kraju między 16 a 30% istniejących budynków. W rzeczywistości, owe budynki inaczej funkcjonują pod względem regulacji wilgoci i temperatury.

Niestety pod pretekstem oszczędności energii, zabytkowe budynki od lat są źle odnawiane przy wykorzystaniu izolacji termicznych rozwiniętych na potrzeby powojennych zabudowań.

Te tradycyjne metody renowacji okazują się

Miasta biorące udział w projekcie LINKS (program URBACT) proponują nowe spojrzenie na rewitalizację historycznych centrów miast.

nie tylko nieskuteczne, ale również szkodliwe dla zabytkowych budynków.

Wiadomym jest obecnie, że wyłącznie metody renowacji zaczerpnięte z budownictwa ekologicznego są właściwe do renowacji starych budynków. Eko-budowa to nie tylko oszczędna metoda renowacji, czy nisza na rynku. To również odpowiedź na techniczne wymogi i prawdziwa szansa dla całego sektora budowlanego.

W wielu przypadkach lokalne rynki budownictwa dopiero starają się odpowiedzieć na istniejące zapotrzebowanie renowacji, dlatego należy rozwijać potencjał wiedzy i umiejętności lokalnych specjalistów. Aby rozwinąć dynamikę rynku należy więc:

- wprowadzić ramy prawne, które nie zwalniałyby już zabytkowych budynków z obowiązku przestrzegania specyficznych wymogów termicznych, a która jednocześnie precyzowałaby rzeczywiste i trwałe wymogi energetyczne zabytkowych budynków,

- wspierać wdrażanie nowych regulacji wszystkimi możliwymi środkami, w celu lepszego kształtowania oferty i stymulowania popytu lokalnych rynków.

Miasta partnerskie projektu LINKS nalegają tym samym na wsparcie ze strony UE. Koncentracja EFRR na obszarach miejskich jest szansą podkreślenia kluczowej roli rewitalizacji zabytkowych centrów miast, jako dźwigni rozwoju miejskiego, społecznego i gospodarczego.

KONFERENCJA

Zwalczanie nierówności w zdrowiu dzięki inwestycjom w przystępne cenowo mieszkalnictwo

W wtorek 22 stycznia w Parlamencie Europejskim odbyła się wspólna konferencja Europejskiego Sojuszu na rzecz Zdrowia Publicznego (EPHA), europejskiego stowarzyszenia mieszkalnictwa publicznego, spółdzielczego i społecznego (CECODHAS Housing Europe) oraz Intergrupy URBAN. Głównym punktem konferencji było wykazanie zależności pomiędzy nierównościami zdrowotnymi, a dostępnym cenowo mieszkalnictwem oraz podkreślenie, że inwestycje w dobrej jakości mieszkalnictwo mogą mieć pozytywne rezultaty dla zdrowia i środowiska.

"Pierwszymi ofiarami złych warunków mieszkalnych są najbiedniejsi"

Karima Delli (Zieloni/WPE, Francja), wiceprzewodnicząca Intergrupy URBAN oraz autorka raportu Parlamentu Europejskiego dotyczącego mieszkalnictwa socjalnego w UE, wyjaśniła konsekwencje zdrowotne, które mogą wynikać ze złych warunków mieszkalnych, takich jak nieprawidłowe ocieplenie. Zwróciła uwagę na brak funduszy ułatwiających remont mieszkań oraz na brak definicji konkretnych standardów godnego mieszkalnictwa w krajach członkowskich.

Jak przyznała **Delli** "Złe warunki mieszkalne wpływają na wykluczenie społeczne. Ponad sto milionów osób w UE jest pozbawionych właściwych i godnych warunków mieszkaniowych, co jak twierdzi Światowa Organizacja Zdrowia (WHO), jest przyczyną chorób. "Co więcej, pierwszymi ofiarami złych warunków mieszkalnych są najczęściej najbiedniejsze gospodarstwa domowe", dodała.

Jednocześnie podkreśliła, jak ważne było dla UE zdobycie własnych niezależnych danych

Karima Delli (Zieloni/WPE, Francja) jest autorką raportu Parlamentu Europejskiego dotyczącego mieszkalnictwa socjalnego w UE.

dotyczących mieszkalnictwa i ubóstwa energetycznego oraz właściwe powiązanie problemów zdrowotnych z warunkami mieszkaniowymi. "W czasach, kiedy choroby związane ze złymi warunkami mieszkaniowymi rozwijają się, Unia Europejska nie radzi sobie z ich badaniem i nie jest w stanie wykazać związku pomiędzy zdrowiem, a mieszkalnictwem w tekstach prawnych." Według **Delli**, kraje członkowskie powinny podjąć środki, aby ulepszyć współpracę pomiędzy sektorem zdrowia publicznego, a przystępnym mieszkalnictwem.

W czasie tego spotkania, przedstawiciele OWGR (OECD) i WHO zaprezentowali ostatnie dane na temat stanu zdrowia w Europie, jak również wyniki dotyczące zmniejszenia nierówności zdrowotnych osiągnięte dzięki inwestycjom w mieszkalnictwo. Wszyscy zgodnie stwierdzili, że kraje członkowskie powinny zwiększyć wysiłki, aby wspierać ofertę przystępnych mieszkań i wzmacniać w ten sposób działania zapobiegawcze polityki zdrowia publicznego.

WSPÓLNE POSIEDZENIE

Mieszkalnictwo socjalne sposobem na kryzys

28 stycznia parlamentarna Intergrupa URBAN oraz Intergrupa Usługi Publiczne zorganizowały w Parlamencie Europejskim wspólne posiedzenie dotyczące mieszkalnictwa socjalnego w UE. Z tej okazji, posłanka **Karima Delli** (Zieloni/WPE, Francja) przedstawiła swój długo oczekiwany projekt raportu na temat mieszkalnictwa socjalnego w Unii. Jej prezen-

tacja otworzyła dyskusję z przedstawicielami EKESu, DG REGIO, eurodeputowanymi oraz interesariuszami.

Według **Karimy Delli** raport ten pokazuje, że mieszkalnictwo socjalne to przede wszystkim dźwignia do wyjścia z kryzysu gospodarczego i społecznego oraz do osiągnięcia celów Strategii UE2020. Podkreśliła ona jego

duży potencjał w zakresie stwarzania stałych i długoterminowych miejsc pracy. Posłanka zwróciła również uwagę na potrzebę promowania skutecznej reformy energetycznej poprzez budowanie i renowację mieszkań socjalnych. "Musimy stawić czoła pladze ubóstwa energetycznego, które dotyka od 50 do 125 mln Europejczyków", dodała.

"Dostęp do mieszkania jest prawem fundamentalnym"

Pomimo zróżnicowanego stanu mieszkalnictwa socjalnego wewnątrz i między krajami członkowskimi, Delli podkreśliła rolę tego sektora, jako bufora społecznego w walce z nierównościami społecznymi i biedą. "Dostęp do mieszkania jest prawem fundamentalnym, od którego zależy dostęp do innych praw podstawowych oraz godnego życia. To do państw członkowskich należy jego wdrażanie", powiedziała przywołując tym samym zasadę subsydiarności.

Według posłanki, inwestycje w mieszkalnictwo powinny być lepiej promowane i monitorowane w celu efektywniejszego zarządzania

Dla **Karimy Delli** (Zieloni/WPE, Francja) inwestycje w mieszkalnictwo powinny być lepiej promowane w celu efektywniejszego zarządzania gospodarką i budżetem UE.

gospodarką i budżetem UE. "Wzywam do stworzenia Paktu inwestycji socjalnych oraz Europejskiego Obserwatorium Mieszkalnictwa", zadeklarowała. Zachęcanie do inwestycji w mieszkalnictwo socjalne musi być priorytetem dla UE, między innymi poprzez wykorzystanie funduszy strukturalnych i instrumentów EBI.

2014-2020

Instrumenty terytorialne rozwoju miejskiego

Podczas comiesięcznego spotkania w Strasburgu, które odbyło się 17 stycznia, członkowie i partnerzy Intergrupy URBAN mieli okazję porozmawiać z przedstawicielem DG ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO) na temat roli miast w przyszłej polityce spójności po 2013 r., a w szczególności na temat nowych terytorialnych instrumentów rozwoju miejskiego.

Po prezentacji aktualnego stanu negocjacji dotyczącego wymiaru miejskiego w rozporządzeniu ogólnym oraz w rozporządzeniu o EFRR, dyskusja skoncentrowała się na wymiarze terytorialnym pakietu legislacyjnego.

Zintegrowane inwestycje terytorialne

Zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) to narzędzie wdrażania strategii terytorialnych wymagających inwestycji zintegrowanych. ZIT pozwolą państwom członkowskim na uzyskanie finansowania z różnych osi priorytetowych jednego lub kilku programów operacyjnych i będą działały na obszarach miejskich lub innych obszarach funkcjonalnych. Instrument ten będzie wdrażany przez miasto, organ zarządzający lub inną jednostkę. W tym

kontekście, władze miejskie zyskają na sile dzięki delegacji wdrażania ZIT.

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność (CLLD), oparty na doświadczeniach LEADER, to specyficzne narzędzie stosowane na szczeblu subregionalnym. Pozwoli ono na wdrażanie strategii rozwoju lokalnego wykorzystując podejście oddolne. Instrument ten będzie kierowany przez lokalne grupy działania składające się z osób reprezentujących lokalne interesy publiczne i prywatne interesy społeczno-gospodarcze. Różnego typu CLLD będą mogły funkcjonować w miastach np.: CLLD obejmujące część miasta (np. centrum historyczne, zaniedbaną dzielnicę), CLLD dla mniejszych miast wraz z otaczającymi je wiejskimi terenami, CLLD skupione na konkretnej grupie społecznej (np. wspólnocie romskiej, młodzieży) lub CLLD związane z konkretną tematyką (np. mieszkalnictwo, mobilność). Ponadto w praktyce CLLD będzie mógł być jednym z komponentów strategii terytorialnych wdrażanych przez ZIT.

URBAN - głos w Europie

CEMR

Głos miast powinien być lepiej słyszany w Brukseli

Dla **Oldřicha Vlasáka** (EKR, Republika Czeska) wszystkie instytucje UE powinny być objęte wspólną strategią lobbingsową i codzienną pracą CEMR. (© CEMR)

Pod koniec stycznia 2013 roku we Francji obradował Komitet Polityczny Rady Gmin i Regionów Europy (CEMR). Przedstawiciele lokalnych organizacji z całej Europy zbrali się w sali obrad paryskiego ratusza, aby omówić obecne wyzwania, z którymi zmierzają się instytucje samorządowe w kontekście europejskim. Wśród wielu tematów, została podjęta debata nad rolą Rady Gmin i Regionów Europy w lobbowaniu instytucji UE.

"Zainteresowanie poświęcane następstvom legislacji jest bardzo małe"

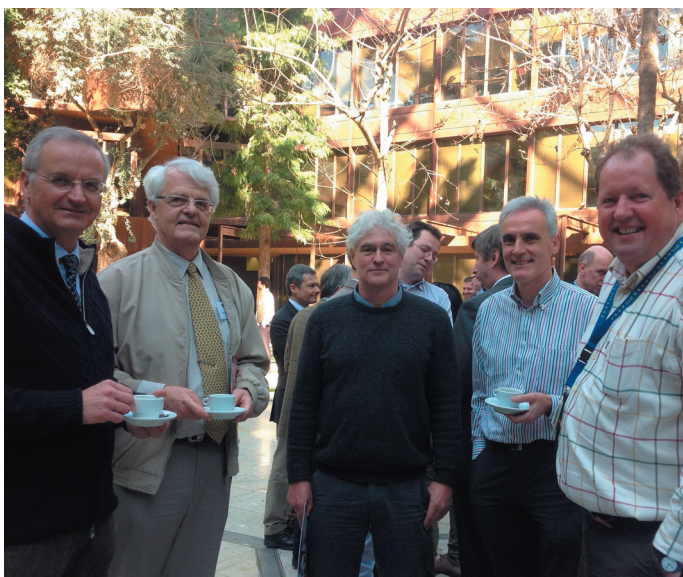
W czasie debaty **Oldřich Vlasák** (EKR, Republika Czeska), wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego i Intergrupy URBAN, podkreślił, iż wszystkie instytucje Unii Europejskiej, nie tylko Komisja czy Rada, ale również Parlament, powinny być objęte wspólną strategią lobbingsową i codzienną pracą CEMR.

Oldřich Vlasák wyraził również swoje zaniepokojenie dotyczące skupienia się na pracach poprzedzających proces legislacyjny. "Czy

kiedykolwiek próbowaliście dowiedzieć się ilu urzędników pracuje w Komisji Europejskiej? Zgodnie z danymi o zasobach ludzkich z 2012 roku, w Komisji pracuje około 33 033 różnych pracowników. Również liczba obsługi Parlamentu znacznie wzrosła; z 3946 osób w 2004 roku do prawie 5600 w dniu dzisiejszym. I nie mówię tutaj nawet o Radzie. Wszyscy Ci ludzie skupiają swoją uwagę na pracach, które poprzedzają samą legislację. Natomiast, wedle mojej opinii powinniśmy poświęcić więcej zainteresowania aktualnym i możliwym skutkom przyjętej legislacji na życie miast i regionów."

Zgodnie z opinią wiceprzewodniczącego, "Zainteresowanie, które poświęcamy następstvom legislacji oraz ocenie jej wpływu jest bardzo małe. Jakie doświadczenia mają z legislacją władze lokalne i regionalne? Jakie są jego skutki? Czy doświadczenie to jest następnie sygnalizowane Komisji, Radzie lub Parlamentowi? Oto pytania, nad którymi powinniśmy się zastanowić i być może wymagać od Komisji, aby rozpoczęła prace nad oceną skutków legislacji na poziomie miejskim i regionalnym."

Strategie Inteligentnej Specjalizacji kluczem do rozwoju miast

Lambert van Nistelrooij (EPL, Holandia) (po lewej stronie) wziął udział w delegacji do Tarragony i Sewilli (Hiszpania) żeby ocenić Strategię Inteligentnej Specjalizacji na lata 2014-2020.

W dniach od 12 do 14 lutego, wiceprzewodniczący Intergrupy URBAN **Lambert van Nistelrooij** (EPL, Holandia) wziął udział w delegacji do dwóch hiszpańskich miast: Tarragony i Sewilli. Celem wizyty była ocena Strategii Inteligentnej Specjalizacji na lata 2014-2020.

“Inteligentna Specjalizacja to strategia, która ma pomóc miastom wyznaczyć priorytety, na których powinny się skupić, i w które warto inwestować”, powiedział **van Nistelrooij**.

“Miasta rozwijają się jako kluczowe elementy wzrostu regionalnego i krajowego”

“Bardzo ważne jest wyznaczenie jasnych priorytetów działania, skupienie się na mocnych stronach i wyeliminowanie przeszkód dla inno-

wacji” dodał. Wiceprzewodniczący Intergrupy URBAN tłumaczył, że miasta rozwijają się zarówno pod względem wielkości, jak również jako kluczowe elementy wzrostu regionalnego i krajowego. Van Nistelrooij zapewniał uczestników delegacji, że “to, co będzie wyróżniać jedno miasto wśród innych, to jego możliwość efektywnego i trwałego zarządzania potencjalnym wzrostem.”

Uniwersytet w Tarragonie wspólnie z przedstawicielami przemysłu i lokalnymi władzami utworzył wiele miejsc pracy dzięki strategicznej specjalizacji w przemyśle energetycznym i chemicznym oraz w turystykę. Wspólne Centrum Badawcze Komisji Europejskiej w Sewilli pomaga miastom zbudować takie właśnie inteligentne strategie. Wiele miast będzie brało z nich przykład.

KONTAKTY

Jan Olbrycht - ASP 14E101 - jan.olbrycht@europarl.europa.eu - tel. : +32 (0)2 28 455 11
Arlene McCarthy - ASP 13G351 - arlene.mccarthy@europarl.europa.eu - tel. : +32 (0)2 28 455 01
Oldřich Vlasák - WIB 03M113 - oldrich.vlasak@europarl.europa.eu - tel. : +32 (0)2 28 453 57
Marie-Thérèse Sanchez-Schmid - ASP 13E158 - marie-therese.sanchez-schmid@europarl.europa.eu - tel. : +32 (0)2 28 457 83
Karima Delli - ASP 08H342 - karima.delli@europarl.europa.eu - tel. : +32 (0)2 28 453 62
Ramona Mănescu - ASP 08G254 - ramonanicole.manescu@europarl.europa.eu - tel. : +32 (0)2 28 458 65
Lambert van Nistelrooij - ASP 12E142 - lambert.vannistelrooij@europarl.europa.eu - tel. : +32 (0)2 28 454 34
Peter Simon - ASP 12G146 - peter.simon@europarl.europa.eu - tel. : +32 (0)2 28 455 58
Rui Tavares - ASP 07F265 - rui.tavares@europarl.europa.eu - tel. : +32 (0)2 28 456 52

